

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Azt akarjuk, hogy minden nép élni tudjon

Franciaország igazi, békés arcát fogja megmutatni
Herriot szenzációs cikke

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Herriot és Poincaré az Elyseeben folytatott tanácskozás után a *Matin* szerkesztője előtt kifejtették, hogy politikájuk terveiről addig nem nyilatkozhatnak, amíg politikai barátaikkal meg nem beszéltek. Egyébként az adópolitika külföldi pénzügyeket egyáltalán nem érinti.

Az *Oeuvre* szerint az Elyseeben tartott értekezlet után Poincaré és Marschall pénzügyminiszter kommunikét akartak kiadni, amely azt akarták közölni, hogy a jelenlegi és eljövendő kormány képviselői a követendő pénzügyi politika tekintetében megállapítottak. Herriot és Poincaré megakadályozták a kommuniké kiadását kijelentették, hogy

a legutóbbi hetek pénzügyi politikáját nem helyeselték.

Herriot a *L'Information* vezércikkében a következőket írja: után erősen visszautasítja a jobboldal támadásait:

— Bár biztosítani akarjuk Franciaországnak a jóvátételeket, mégis azt akarjuk, hogy minden nép élni tudjon. Ne hálgassatok a reakciókra, akiknek politikája ugyszólván háborúba visz, hanem segítsetek a rágalmozók elleni hadjáratunkban. Segítsetek, hogy Franciaország igazi, békés arcát mutathassa meg a világnak. Barátai Franciaországnak, a demokráciának és a békének! segítsetek nekünk és ne adjátok oda magatokat a valótán ellen indított manőverhez, mert ez csak szánalmas belpolitikai manőver. Párisból jelentik, hogy Poincaré elfogadta a hivatalos jelölést a kamara elnökségére.

Poincaré a Poincaréval való tanácskozás után a következő kiáltást tette:

— Nekünk meg kell tennünk mindent, amit én az emberiség nevében nevezek, de ez nem a gyengeség gesztusa.

A német demokrácia számára lehetővé kell tenni, hogy felülkerekedjék.

Szükséges, hogy Németország Franciaország jóakarátával szemben ugyanolyan jóakaratot tanúsítson.

Berlin ne legyen tévedésben magatartásunk felől.

Ha a német birodalom ezt nem érti meg, annál rosszabb számára, de rossz nekünk is.

△ Journal jelentése szerint

a Poincaré-kabinet június elsején lemond.

A miniszterválság rövid lejáratu lesz.

Mac Donald feltételei

(Délután 2 órakor érkezett táviratok)

Mint Londonból jelentik, a *Westminster Gazette* közli Mac Donald álláspontját, amelyet a francia miniszterelnökkel való találkozón fog képviselni. A lényegesebb pontok a következők:

1. A Ruhrvidék megszállt részének kiürítése.

2. A vámkorlátozások megszüntetése a megszállt területen.

3. A Rusvidék iparának teljes mentesítése a megszállás alól.

4. A Népszövetség dolgozon ki tervezetet Franciaország és Európa biztonságának védelmére.

5. A szakértőbizottság javaslatának végrehajtása után Mac Donald Németország és Amerika bevonásával nemzetközi értekezletet hív össze.

A köztársasági szocialisták helyeslik az eddigi külpolitikát

A köztársasági szocialista párt határozatában

kifejezte az eddigi külpolitika folytatása mellett állásfoglalását.

Visszautasítja a forradalmi elemekkel való paktálást. A párt csak nemzeti politikát folytató kormányt támogat. A kommunis ták és kollektivisták ellen a párt megvédi a magántulajdont.

Tirpitz kancellárjelöltségét nem jó szemmel nézi Anglia

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A *Matin* berlini értesülése szerint Lord Abernon berlini angol nagykövet diskkrét lépéseket tett a nacionalista vezéreknél és figyelmeztette őket, hogy Tirpitz tengernagy kormányalakítása Angliában és az Egyesült Államokban kedvezőtlen hatást váltana ki.

Marx kancellár fogadta Tirpitz főadmirálist és vele hosszabb megbeszélést folytatott. A

A budapesti éreléktőzsde pénteki hivatalos zárata

Angol-magyar 61500, Hazai bank 225, Magyar hitel 643, Osztrák hitel 234, Olaszbank 22500, Kereskedelmi bank 1375, Belvárosi 28, Pesti hazai 4330, Borrod-miskolci 144, Beocsini 1050, Kohó 590, Kőszén 3750, Salgó 710, Urikányi 1130, Csáky 20500, Ganz Danubius 3650, Ganz-vilámossági 1625, Cukor 3225.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	— — — —	5662
LONDON	— — — —	2464
PÁRIS	— — — —	3055
PRAGA	— — — —	1670
MILANO	— — — —	2500
BUKAREST	— —	270
BUDAPEST	— —	00062
BÉCS	— — — —	0007918
BERLIN	— — — —	10 null132

NAGYVÁRAD ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	—	450
OSZTRÁK KORONA	—	330
CSEH KORONA	—	623
FRANCIA FRANK	—	12
DOLLÁR	— — — —	2 1/2
SVÁJCI FRANK	—	383

tanácskozás eredménytelenül fejeződött be, mert

a német nacionalisták még az úgynevezett hazafias feltételek teljesülése esetére sem fogadják el a Dawes-féle jóvátételi javaslatokat.

A középpártok ma ismételten tanácskozni fognak. A kereskedelmi és iparkamarák egymásutár foglalnak állást a Dawes javaslat mellett.

A magyar vonatokon ismét drágább az utazás

— Saját tudósítónktól —

Alig fél esztendeje, hogy a MAV vonalain a személy- és árudíj-szabást óriási mértékben emelték, ami a magyar gazdasági helyzetet, a megélhetési viszonyokat el sem képzelhet módon megnehezítette. A tarifaemelésnek hirtelen rendkívüli áremelkedés lépett a nyomába, minden

enormis mértékben megdrágult és Budapest lett Európa legdrágább városa.

Walkó kereskedelmi miniszter már napokkal ezelőtt bejelentette, hogy változások történnek a MAV-díjszabásában. A gazdasági élet reprezentánsai hiába emelték fel tiltakozó szavukat, a

tarifa emelés bekövetkezett.

Az államvasutak személydíj-szabása június elsejétől 50 százalékkal, az árutarifa 20 perccel drágul. Az újabb emelés a tervezet szerint csupán június hónapra marad érvényben, mert július elsején életbelép a végleges tarifa-reform.

Hirek

A csata

(La Bataille)

Claude Ferré regénye után készült film-remek.

A csata

(La Bataille)

egyik jelenetében látható az orosz-japán háború legnagyobb tengeri tiközete.

A csata

(La Bataille)

Japán jelenetét mind Japánban lettek felvéve.

A csata

(La Bataille)

Főszereplője: Gessue Hayakawa japán filmművész és Mosjoukin mellett a franciák kedvence.

A csata

(La Bataille)

felülmúlja az összes eddigi filmeket.

A csata

(La Bataille)

nagyszabású filmremek vasárnap kerül bemutatásra az Atlantic nyári moziban és az Apolló mozgószínházban.

Öngyilkosságok Budapesten

— Budapesti tudósítónk távirata —

Stern Károly 28 éves kereskedő súlyos anyagi gondjai következtében tegnap egy propelleren mellbelőtte magát. A mentők súlyos sérülésével kórházba szállították.

Öngyilkos lett Sternlicht Károly tőzsedebizományos is, aki mellbelőtte magát. A golyó a szíve alatt hatolt be, állapota életveszélyes.

* Marconi új találmánya. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Daily Express jelenti, hogy Marconi a dróttalan táviróforgalomban új rövidhullámú módszert talált fel. Az új módszerrel a legnagyobb távolságokra a mostaninak tízedrész költségével lehet híreket továbbítani.

* Masamód kézilányokat azonnal felvesz „Rita”-kalapszalonn.

Mosódelain méltára 38 lei, 80 széles Leitner Mártonnál

* A bécsi boxversenyt a filmfelvétel döntötte el. Képek a filmmilliomosok életéből, a kuruzsló második útja a világkörül, Hanny Weisse Velencében, Hare a látványossági adók ellen, Jackie Coogant szigorúan nevezi a papája, A jövő mozija és sok más érdekes híreket tartalmaz a „Film Riport” gyönyörűen illusztrált ma megjelent legújabb száma. Kapható az összes újságárúsnál, Ára 5 lei.

Egy kis inas halála a Körösben

A szabadfürdés első áldozata

A Körös megkövetelte ideig első áldozatát. Tokai Demeter 15 esztendőes asztalos inas több társával a Pankolits-uszoda mögött fürdött. A hűs vízben jókedvűen hancurozó gyerekek nem távoztak el a part közeléből. Tokai Demeter azonban víztuskodásból mindenáron át akarta uszni a folyót. Neki is vágott, de a Körös közepén hirtelen alámerült a vízben.

Megrémült társainak kiáltozása

sára hatalmas tömeg vetődött össze a parton, de a szerencsétlen övéket elsodorták a hullámok. Csákyakkal keresték a mederben, de nem találták.

Ma reggel tüzoltók kutatták át a környéket, de nem akadnak rá a kis inat tetemére, amelyet a víz magával ragadott.

A rendőrség az eseten okulva, már ma megette a preventív intézkedéseket, hogy a szabadban való fürdést korlátozza.

* Mauthner elütötte egy motorbicikl. Budapesti tudósítónk táviratozza: Mauthner Ödön ismert budapesti magnagykereskedőt egy motorkerékpáros elütötte. A 76 éves, súlyosan sérült öregurat a mentők szanatóriumba szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

* Sirkőavatás. Boldogult jó apánk és jó férjem sirkőveit 25-én, délután állítjuk fel. Néhai Frankl Zsigmond gyermekei és Wiener Jenőné.

* Kérés a jó emberekhez. Egy szerencsétlen özvegyasszony, özvegy Nagy Sándorné írt bent ma szerkesztőségünkben. Férje már régen meghalt. 19 éves fiát: Bélát, aki eltarotta, ez év márciusában elütötte egy tolató mozdony. Két kis iskolás gyermeke van a szegény asszonynak, aki ezután kéri a jóindulatu embereket, segítsenek rajta némi könyöradománnyal.

* „Santa Maria” a Dorian filmszínházban. Egy izgalmas kalandor dráma „Santa Maria” kerül ma, szombaton bemutatásra a Dorian-filmszínházban. A „Cezarina” kiváló főszereplője Michael Bohnen alakítja a főszerepet a mindvégig izgató kalandor filmnek, melyben páratlan bravúrral oldja meg az eléje kerülő akadályokat. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 óras előadás mérsékelt árú. A Vigadó mozgószínházban közökvánatra ma szombaton a „La Garconne” van műsoron.

* Orvosi hír. Dr Keszler Hermann fül-, orr- és gégeorvos, rendelőjét Rimanóczy-utca 2. szám alá helyezte át (Rákóczi-utcai sarok.)

* Az Atlantic nyári moziban és az Apolló mozgószínházban ma, szombaton utoljára kerül vetítésre Fredericus Rex — Frigyes Vilmos császár élete — monumentális filmremek. — A két rész 11 felv. filmet egyrészen mutatják be. — Főszereplők: Erna Morena, Alfred Abel és Aberl Steinrück. Előadás kezdete az Apollóban 3, 5, 7 és 9 órakor. Az Atlanticban 9 órakor. A 3 órai előadás mérsékelt helyárú. — Vasárnap először: A csata (La Bataille). Főszerepben Gessue Hayakawa japán filmművész.

* Haggibor—Nac mérkőzés lesz ma, vasárnap délután 6 órakor. Előzőleg Makkabea—Nao kombinált csapata játszanak.

Ki a kuruzsló?

Várkon yi Mihály

Nap- és esőernyők legolcsóbban BLUM-nál a Körösparton.

* Olcsó és elegáns ruhák Beczky-nél (Temető és Széles-utca sarok) készülnek.

* Ígyunk kizárólag Dréher, Haggemacher sört! Mindenütt kapható már!

* Kégyelet a Sas alatt.

* BORTNI KALAP 200 lei, női kalapujdonságaink megérkeztek „RITA” szalon Strada Alexandri (Telek-utca) 24.

Vasárnap először

A csata

(La Bataille)

A csata

(La Bataille)

Claude Ferré regénye

Jön A csata

(La Bataille)

Atlantic nyári mozi és Apolló mozgószínház
Ma, szombaton utoljára

Fredericus Rex

Frigyes Vilmos császár élete 2 rész, 11 felv.
Egy részben kerül vetítésre. Főszerepben Erna Morena és Alb. Steinrück

* Férfi szabó iparosok gyűlése. Felkérjük az ipartestület kezébe tartozó összes férfi iparosokat, akik munkájukat dolgoztatnak, hogy a 9 órai munkásokkal kötendő kollektív szerződés megkötése ügyében az ipartestület helyiségében léssz okvetlenül jelen a szombati megjelenni a szombati Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

* Kocsigyártó iparosok gyűlése. Felkérjük az ipartestület összes kovács, kerékvártó, ges és fővezető iparosait, hogy a 26-án, azaz hétfőn este 8 órakor az ipartestület helyiségében tartandó közgyűlésen töltsék a tárgyi fontosságára számban megjelenni szívesen. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

Hallotta már, hogy B. Károly és Sándora mainál fogva régi helyükön PALACE KAVEHAZB játszanak?

* Talált tárgyak a rendőrség. Az aradi-uti vámsorompó közelében egy hatalmas börtárcát láttak telve értékes dolgokkal, táskát valószínűleg valami utasa vette el. Igazolt tulajdonosa veheti a váradvele rendőrségen, ahol még egy boa, több kulcs, köztük Wertheim szekrény kulcsa is vehető.

* A Szinház Újság mai száma gazdagon illusztrálva jelenik meg, emléklapján Pin Böske arcképét közli s a budapesti színészek népszerűtlen sorakoznak a legújabb felvételekkel hasábjain. Szenzációs cikkek élénkítik a Szinház Újság mai számát, amely 5 lei mindenütt kapható.

* Elfogató parancs egy megszökött bankfőnök ellen. Budapesti tudósítónk táviratozza: Angol-Magyar Bank Thököly-utcai fiókjának vezetője Gál Sándor a bank pénzügyével fedezetlenül a bankot elhagyta, a bank elűrgygyel, hogy családját nyári lakást keres, elutazott. Azóta ismeretlen helyen tartózkodik. A károsultak családja megjelentette. Elfogató parancsot adott ki ellene. A bankban most folyik a vizsgálat.

Mielőtt szándék azülségig beszedni keresse fel szándék kész helyemmel. Elsőrangú kiváló készülnek bordó dupla varrt és szegelt szandálok. Rendelések 11 óráig délután készülnek.

Kiss Árpád
Vitéz-utca 60.

A genovai temetőben

0000

Genova, 1924. május

Az Estilap saját munkatársától —

Mediciek városából másfél nap mul-
indultunk tovább. Firenze nyugati
kiszalad a gépkocsik. Az Appeni-
nói lankái közti másfél óra alatt
Pisát. Bástyafalak kapuján
itt is be az út. Az utcákon sűrű tö-
s a délutáni korzó az Arnó hídján
polyg. Kinn a város szélén áll a
várandiszes dóra, s mellette az oszlo-
al ékes campanille. Hát csakugyan.
iskolás könyvemben láttam. Te-
ez a ferdetorony. Amint álltam mel-
az volt az érzésem, hogy mindjárt
adól, de hát ha nyolcszáz évig kibír-
ben a dülékény állapotában, épen
a felőrában jusson észébe, hogy a
nyelvé négy méterrel tér el a függő-
es egyenesről.

Szere az olaszok kedvenc fürdőjét:
reggeli nyolc órára ériük el. Kora
reggel meglehetősen meleg. Most már a ten-
part mentén. Meglepő, hogy a kis fa-
tan lépcső, kerítés, minden márvány.
Carrarához érünk. No itt igazán
az országut mellett a kilométer-jel-
márványból van Carraraiból.

Olasz Riviera pompás fürdői közé-
Carrara után az ezer méteres
ca-hágóra kell felkapaszkodni. A
as, szikás hegy peremére messze el-
A távol homályába vész az óriási
ör, a Lipuri tenger olasz és francia
vidéke. Levante-Sestri. Aztán itt jön
Sant Margherita. Kedves, szép
ízlet a tengerben. Aztán serpentin
víz le Rapallóba. Pálmagetek és
gázó fák között hallatlan bőkezűség-
épített világ. A jólét és fényűzés a
nászettel versenyez itt. Olajerdők bo-
nak minden hegyoldal és orgonák,
arózsák bódítják meg a benzines
érkezőt is. Ez a Rapalló tényleg
almas lehetett, hogy a legegészantabb
mieleket összehábotse. A rapallói ka-
ó termelben tanácskoztak Itália és
oszlavia diplomatái. Most megint
fard asztalok állnak ott. Megkérdez-
a az egyik kaszinó-szolgát, hogy mi-
volt az a konferencia. Azt mondja,
nagy gavalérok voltak azok...

Az ut tovább visz, s új panorámák
nek. Génua tözsomszedságában me-
illatos virágok közt a nyílt tenger
vetlen partján felebegyog Nervi. Haj-
ez is tele volt idegenekkel, most
ban olasz hadigazdagok lepték el.
Nervi után a vasúti sorompónál össze-
dőlök egy sereg autó. A mienkkel
itt van úz. Mikor a sorompót felnyit-
valamennyi autó eliramodik. Vagy
egymásután elébünk kerül, s irtó
ver. Nagy Zsiga, a mi sofőrünk
birja ezt soká, s a Váradról jött ko-
val nekirugaszkodik. Örült verseny
széles genuai uton és Zsiga öt olasz
sít huz le egymásután. Mondom: no
a bravurt megüzenem haza. A jó
ber nevet:

Hiba tetszik megírni, úgy se hiszik
a váradi sofőrök.
Az izgalmas autó hajszának a genuai
örök vetnek véget. Szónélkül tovább
nének. Az autó bekanyarodik a főbb
ára, de a hallatlanul nagy forgalom-
képtelenség előbbre jutni. Az ola-
ok legnagyobb kikötő városa Génua s
a pezsgő élet lobog benne. Autók ez-
rohannak. A világvárosi hotelekben
szög a sok idegen.

Az utcán rettenetes a lármá. Autók
dőlnek, villamosok csengetnek, rik-
csók rohannak, mindenki kábál és
szenki ideges.
Ezzel kimegyünk Génua híres teme-
tőbe, a Campo Santoba. Ennél magá-
ragadabb látvány is kevés van
Európában. Szőlők, olajkák ezrel

sűrű egymásután sorban. A logglákban
életnagyságu szobrok és szoborcsoport-
ok. A művész vésője megörökített már-
ványból egy grófnőt, körülötte egész se-
reg apró árva gyerek szobra.

Megható egy öreg házaspár szobra.
Pápaszemesen, fotelban ülnek egymás
mellett mintha beszélgetnének. Még éle-
tükben elkészítették ezt a művészi em-
léket. Ugyanezt tette egy híres genuai
ügyvéd is, akit a törvényszék előtti
tárgyaláson talárban ábrázol a szobor,
s hi neje áhitattal figyel.

De hogy milyen arányúvá nőtt Gé-
nuában ez a művészi kultusz, a legjel-
lemzőbb, s a legmegkapóbb, hogy egy
pereces kőfa ötvösműves koráig arra
gyűjtötte minden centizimáját, hogy egy
híres szobrászzsal megmintaathassa a
szobrát, s előkelő helyre kerüljön a
Campo Santoban. É a szobor tényleg
ott áll kararai márványból. Életnagysá-
gu szobrán a selyem tejkendőt, meg a
selyem kötényt valami sajátos kö-
munkával adta vissza Laverello ismert
olasz művész. Az öreg asszonyság egyik
kezében ott a sok percc, a másikban
néhány szál virág.

Gyönyörű emlékművet emeltetett ma-
gának egy orvos. Ragyogó női akt tér-
del egy koponya előtt: Vénus és a halál.

Es alatta e sorok: Noli metuere iudicium
mortis.

Sok érdekes adatot mesél még a te-
mető öreg ciceronja, még megkérdezzük,
hogy a zsidó temető is ilyen szép Gé-
nuában?

— Minek nekünk ez a citraság —
mondja egykedvűen — hiszen velem
együtt nincs ezer tagja a genuai hitköz-
ségnek.

Végül felajánlja, hogy nézzük még
meg a krematóriumot. A temetőnek ez
a része egy széles nagy terem. A falak
telve apró márványkockákkal, amelyek
nagyszerű ornamensekkel ékesek. Ezek-
mögött nyugosznak az elhunytak porai.
A márványköveken aranybetűkkel a
nevek. Az egyiket magyarul: „dr Krón
Aliréd született Kassán és meghalt 56
éves korában Egyiptomban”. Egy mási-
kon ugyancsak magyarul: „Róth Vilmos
Liptóvárról. Meghalt 35 éves korában
Nervi-ben.

Egyes márványlapokon vannak még
üresen hagyott helyek. Ezek családi sir-
baltok.

A krematórium hamvasztójában épen
temetés volt. Benéztünk oda is. Fehér
lepelben egyszerű deszkák közt fekvő
egy öreg ur teteme. Mikor az egyházi
szertartás kész volt, kinyitották hirtel-
len az izzó kemence száját, s valami
tölőgépen, pillanat alatt eltűnt a halott.

KATONA BÉLA.

A kolozsvári Marianumot nem veszi el az állam a katolikus egyháztól

Félhivatalosan cáfolják a Lupta híré

A Lupta híradása nyomán az
egész erdélyi magyar sajtót be-
járta az a hír, hogy a közokta-
tás most készülő reformjával
kapcsolatban a közoktatásügyi
miniszter

több kisebbségi iskolát
meg akar vásárolni, vagy el
akar venni? — az állam szá-
mára,

így köztük a kolozsvári Maria-
numot is.

A kormány félhivatalos lapja,

a Viitorul — mint bukaresti tu-
dósítónk táviratozza — mai szá-
mában illetékes hatóságoktól
nyert értesülése alapján azt
közli, hogy a Lupta fentebb em-
lített híradása minden alapot
nélkülöz és

a közoktatási reformban
szó sincs kisebbségi iskolák
megvásárlásáról

vagy az állami tulajdonba való
vételéről.

Karácsonyi püspök legújabb tudományos munkájáról nyilatkozik az Estilapnak

„A Magyar Nemzet Östörté-
nete 896-ig” címmel pár héttel
előtt egy igénytelen külsejű
könyv jelent meg Nagyváradon.
Dr Karácsonyi János püspök a
szerzője a munkának, amelyben
a kiváló történettudós azt a
frappáns tételt vezeti le, hogy a
magyarság bölcsője nem Ázsiá-
ban ringott — amint az úgy a
tudományban, mint a laikus vi-
lágbán megdönthetetlennek lát-
szó vélemény volt, hanem a ma-
gyar őseurópai nép.

A mai körülmények közt — a
mikor a szellemi érintkezés az
országok között még távolról sem
érte el a békebelinek az intenzivi-
tását, — egyelőre nem tudhat-
tuk, hogy a legkompetensebb tu-
dósok körök hogyan fogadják Ka-
rácsónyi püspök munkáját.

A püspök művének megjele-
nése után Budapestre utazott, a
Magyar Tudományos Akadémia
nagy ülésszakára. Az elmúlt na-
pokban tért haza Budapestről és
nap fogadta a Nagyvárad Esti-
lap munkatársát, a Magyar

Nemzet Östörténetére, a mun-
ka forrásaira, várható hatására
és a magyar tudósok körök állás-
foglalására vonatkozóan intézett
több kérdést a nagynevű tudós-
hoz. Karácsonyi püspök ezeket
mondotta:

— Szorosan vett tudományos
körökben

nem hiszem, hogy tulságo-
san nagy hatása lesz mun-
kának.

mert hiszen én csak összefoglal-
tam benne azokat az eredménye-
ket, amiket a nyelv és történet-
tudomány az

etnográfia és a
segédtudomá-
nyok művelői
az elmúlt 40
esztendő alatt
csűrtek. A
Keleti Szemlé-
ből, aztán az

1900-ban megjelent „A Honfog-
lalás kútfoi” című munkából so-
kat merítettem. Nagy segítség-
gemre voltak Kun Géza, Gom-
bóc Zoltán összehasonlítható

nyelvészeti és gróf Zichy István
növényzeti kutatásai.

— A Magyar Tudományos
Akadémia legutóbbi ülésein még
nem esett szó könyvemről. Oda-
át különben még nem ismerik;
most próbálom engedélyt sze-
rezni arra, hogy

ezer példányt felvihessek
Budapestre.

hogy ott is könyváruis forgalom-
ba kerüljön.

— Ismétlem: azt nem hiszem,
hogy tudósok körökben nagy feltű-
nést fog kelteni. Ellenben

remélem, hogy a művelő
magyar közönségre komoly
hatással lesz

és némileg felkelti benne az ér-
deklődést önmagát érintő tudo-
mányos problémák iránt.

Hubay Jenő hangversenye

Vége, többszöri halasztás
után viszontláthattuk s üdvözöl-
hetük a megöszült Hubay Jenőt,
aki Liszt Ferenc és Reményi
Ede után évtizedeken át szinte
eredetileg reprezentánsa volt a
magyar zeneművészetnek a kül-
föld szemében.

Kiváló egyéniségét e helyen
nem méltathatjuk újból, anélkül,
hogy meg ne ismételjük azokat
a beható ismertetéseket, ame-
lyek e napokban a nagyváradi
sajtóban megjelentek, s a me-
lyek őt mint a hegedűjáték nagy
művészetét, mint világhírű zene-
pedagógust, mint minden izben
kimagasló nagy műveltségű zene-
tudóst, mint európai hírű zene-
szerzőt s nem utolsósorban:
mint fenkolt, nemes jellemű em-
berbarátot méltán dicsőítették.

Nemcsak a nagyváradi, de a
megyei magyar társadalom is
elzarándokolt hangversenyére,
hogy még egyszer láthassa és
gyermekének is színről-színre
megmutathassa az ősz Mestert,
ami a zsufolásig megtelt terem
tagadhatatlanul lelkes ünnep-
színhelyévé avatta.

A világhírű Mester, a kinek
külseje és fiatalos föllépése rácá-
fol évei számára, (ha nem tud-
nánk, hogy már egy emberöltő-
vel ezelőtt brüsszeli professzor
volt,) ez alkalomra igen népsze-
rű műsort állított össze. Egyet-
len sulyosabb számnak Beetho-
ven Kreutzer-szonátáját választ-
otta, a melyben a szerző min-
den genialis kvalitása ragyog
ugyan, de a legtöbbet mégis Tol-
stoj reáépített kis regényével
kapcsolatban emlegetik s arra
gondolva játszá. Lehetetlen is
volt minden előadásánál is újból
arra nem gondolni, hogy miért
éppen ettől az első tételtől fél-
tette Tolstoj az asszonyok erköl-
cseit? Erre igazán csak Tolstoj
mondhatta, hogy erotikus zene,
aki a második tételről azt írta,
hogy szép, de rosszul variált
téma. Tolstoj ugyan tudtommal
még jó dilettáns sem volt a mu-
sikában, de mégis nehéz elgon-
dolni is, hogy egy évszázadokba
bevilágító szellem hogyan volt
képes ignorálni e variációk utol-
érhetetlen szépségét. Mily cso-
dálatosan verőfényes az első két
változat! És mily véghetetlen bá-
nat és fájdalom van a harmadik-
ban! Mily tulvilági, tiszta örömet

A román fejedelemségek egyesülésének ünnepe Nagyváradon

A megszokott fényes keretben ünnepelte tegnap Nagyvárad a román fejedelemségek egyesülésének és a királyság kikiáltásának évfordulóját. Reggel és dél előtt valamennyi felekezet templomában istentisztelet volt, amelyen a hatóságok is képviselték magukat. Az Egyesülési (v. Szent László)-térnen katonai díszszemle volt és felvonultak az összes iskolák növendékei is.

Az ünnepi recepció a város háza dísztermében folyt le. Haru tábornok helyőrségparancsnok és dr. Popovici Miklós prefektus fogadták a küldöttségeket.

Legelsőül a helyőrség küldöttel, a Joanid ezredes tisztelettel. A nevezetes évforduló alkalmából a királyi és a dinasztiait élte.

Clorogariu püspök a görög keleti, dr. Miculăscu György kanonok pedig a görög katolikus román egyház adyözletét hozza.

A román katolikus egyház küldöttségének élén dr. Halász Gyula váradvelencei plebános tiszteleg:

— A nemzeti ünnepnek — ugymond — az a célja, hogy a nemzet polgárait közelebb hozza egymáshoz. Ebből a szeretetből származik aztán a megelégedettség, amelyről minden idők egyik leghatalmasabb államférfia: Talleyrand azt mondja, hogy az államhoz való hűségnek legbiztosabb alapja. Kíváncsom ezen az ünnepen, hogy Románia minden polgára megelégedett legyen.

Sulyok István a református egyház nevében mond üdvözlő szavakat:

— Románia soha és nem évfűd hódolattal becsúli azokat, akik nemzeti kitállt valóra váltották, de még nagyobb hódolattal fognak részesülni azok, akik ezen az istenáldotta földön faji és vallási különbségre való tekintet nélkül azt a felsőleges harmóniát fogják megteremteni, amely varázslatos erővel vonja ki az embereket az állam örök eszméjének: a nemzeti államnak körébe.

A király életfésével végzi szavait.

Materny Imre kutheranus esperes beszél ezután:

— Bármilyen érzés legyen a szíven, egy érzést fejez ki a mai nap: koronás királyunk tróni hódolattal és tisztelettel. Ezt az érzést ösünkölő örököltük és ezt az érzést gyermekeink szívébe örökség gyanánt beleenyeljük. Kérjük az Egek Urát, hogy a király öfelségét sokáig útse.

Fuchs Benjámin főrabbi a zsidó társasággal kér áldást a királyra.

Kecskeméti Lipót főrabbi ezt mondja:

— Áldd meg Isten Romániát, áldd meg a legnagyobb nagyság áldásával. Nemzeti ünnep dicsősége, a szép végtelen vagy tel Áldd meg Isten a románia legnagyobbját: Ferdinánd királyt és Mária királynét.

Ezután Stancu táblaelnök következett, majd Hoványi jogakadémiai dékán beszélt:

— A mai Románia — ugymond — biztositás a világkének, a Duna partolatánál. Minden román polgár kell, hogy tudja, hogy Románia léte szükséges a kultúra, a béke és a civilizáció érdekében és ha Románia nem volna úgy meg kellene csinálni. Éljen a király és a királyné. (Taps.)

Tempeleán alispán a megye, dr. Bucico polgármester a város. Cătanu raudőrprefektus a rendőrség. Szerecsen a közoktatási szer-

vek, Coroin adminisztrátor a pénzügyigazgatóság, dr. Comsia a közegészségügyi szolgálat és Jonascu főfelügyelő az Államvasuti személyzet hódolattal tolmácsolta.

Végül dr. Popovici Miklós prefektus válaszolt az üdvözlő beszédekre:

— Nemcsak kötelességből, hanem lelünk szent és tiszta érzelmeiből kell, hogy kiinduljon az emlékezés a nemzeti történelem nagy pillanataira és azokra a nagy emberekre, akik a mai nagyság alapjához a köveket

Milyen okmányok kellenek Európán kívüli utazásra való utlevélhez

Az Európán kívüli utazásokra vonatkozóan igen nagyfontosságú miniszteri rendelet érkezett ma délelőtt Nagyváradra. A munkügyi miniszter felhívja az összes utlevélkiállító hatóságokat, hogy az ilyen utazásoknál a jövőben a következő intézkedésekhez tartassák magukat:

1. A kérvényt láttamoztatni kell a pénzügyigazgatóságnál, ahol a bélyegilletéket készpénzben kell leróni.

2. Igazolni kell az illető katonai helyzetét. A Cercul de Recrutare által kiadott katonai igazol-

összehordták. Jólesett hallanom az egyik kisebbségi egyház szónokától, hogy egy nép nemzeti ideáljaiért való harcát csak úgy koronázza siker, ha az országnak minden népe egyesül a haza szeretetében. Minden becsületes polgár szívében valóban ott kell, hogy éljen a gondolat, hogy hű fiait legvenek annak az országnak, amelyben élnek. Legyünk elismeréssel és hódolattal a mult iránt, ne csak a távoli, de a közeli mult iránt is, amelynek hősei Ferdinánd király, Mária királyné és a hős hadsereg. Egy érzelemben összeforrva mondjuk: éljen öfelsége a király!

A zenekar eljátszotta a királyi himnuszt és ezzel az ünnep végét ért.

ványt láttamoztatni kell az illetékes katonai parancsnoksággal.

3. Az anyakönyvi hivatal után igazolni kell az illető családi állapotát. Ez alól kivételt képeznek a Bukovinában és a Besszarábiában lakó polgárok, akiknek egyházuk apjától kell kérni igazoló iratot és ezt kell mellékelni.

4. A kérvényekben fel kell tüntetni a kérelmező nemzetiségét és a kérvényt a prefektus után a munkügyi miniszterhez kell egyenesen felterjeszteni.

Találkozás egy régi tragédia hőisével

Husz esztendővel ezelőtt forró júliusi délután fáradtan, botor-kálók Pesten az Erzsébet-körut puhára lött aszfaltján, amikor hirtelen három revolverlövés riaszt fel. A lövések a házból levő Központi tejescsarnokból hallatszottak. Néhányan berohantunk a helyiségebe. Elöl a boltban senki. A bolt mögötti rendellen, sötét kis zugban nyoszorgott egy lehétesű barna szép asszony az ágyon. Előtte füstölő revolverrel hadonászott egy tömzsi szürkeruhás vörösbajszú emberke. Hamarosan kicsavarták a kezéből a revolvert, mire a férfi hangosan zokogva borult az ágyra, ahol ezalatt már az asszony kiszenvedett.

Jött a rendőr, a revolveres embert letartóztatta, bennünket pedig, akik még életben láttuk az asszonyt, felszólított, hogy tanuképen jelentkezünk a főkapitányságon. Késő éjszakáig tartott a kihallgatás. Megállapították, E. A. kereskedelmi ügynök, aki két éve különváltan élt a feleségétől, megjelent az asszony titkületében, kérlelni kezdte, hogy térjen vissza hozzá és amikor felesége hajthatatlan maradt, elszánta magát és rálőtt.

Néhány hónap múlva a budapesti törvényszék E. A. kereskedelmi ügynököt hat évi börtönre ítélte.

Az egész eset minden izgalomával pár óráig rálekküdt fiatal fantáziámra, aztán elfeledtem. Elfelejtettem az ügynököt, az élettelen szőke barna asszonyt,

a sötét kis tejescsarnokot, mindent, mindent, ami a tragédiával összefüggésben volt.

Husz esztendő után érdekes riport után szimatolok a váradipályaudvaron, befut a szatmári személyvonat, azzal kell jönni annak, akit várok. Megyek a peronra, egyszerre odalép hozzám egy összetört, fáradt öszesur és tüzet kér tőlem. Egymás szemébe nézünk. Így állunk néhány másodpercig, mire az öregur megszólal:

— Önnel én már találkoztam valahol.

— Lehet, — mondom idegesen és már menni akarok tovább.

— Ne menjen, ne menjen — kezd kérlelni az idegen — gondolkozom, hol találkoztunk.

Kezd érdekelni a dolog, bonthatjuk az emlékezés bőven terhelt iszáklyát. Pesten... 1904... Erzsébet-körut... Rendőrség... tárgyalóterem... Felszakadnak a zsillipek, leülünk az étterem teraszára és E. A. kereskedelmi ügynök husz év után a váradipályaudvaron, a börtön kálváriás utjáról visszatérve, kitergeti életének, tragédiájának minden fájó emlékeit. Simogat, magához ölel, jól esik neki, boldog, hogy velem találkozott, aki egy röpké pillanattal beletigyeitem egyszer a tragédiájába.

Sokáig elbeszélgetünk és soha fájóbb, zaklatóbb érzésem nem volt, mint újból álálni ennek az embernek az egész szomorú életét, véres nyomorúságát.

Emőd Tamás világsikere

A Mézeskalács külföldön, az Asszony komédiája Amerikában — Saját tudósítónktól —

A magyar színpadokon egy mást értek a tüneményes sikerek, amiket Emőd Tamás darabjaival aratott.

Az ünnepelt népszerű költő, aki a mi szerkesztőségünk asztalánál álmodta első ragyogó verseit, immár nemzetközi mértékkel is elsőrangú színpadi író, akinek legutóbb a Mézeskalács, az a bensőséges, gyönyörű dalosjáték hozott új dicsőséget.

A Mézeskalácsot száznál több előadásban hozta színre Budapest a Király Színház. A pompás darabot most megszerzték a német, a spanyol és a cseh színpad számára. A külföldi színikigazgatók ezenfelül is elhalmozták ajándékokkal a fiatal író, aki egy színművével Amerikába is eljutott.

Két évvel ezelőtt Emőd Tamás Az asszony komédiája címmel Bródv Sándorral, a nagynevű drámaíróval írt egy egészen keleti lefogású, bravuros színművet. A darab néhány bravuros jelenetét 1922. nyarán Emőd Nagyváradon írta meg. A színművet, melynek érdekes alapötletével sokat foglalkozott a pesti sajtó, a Magyar Színház fogadta el előadásra. A szerzők azonban nem tudtak megegyezni a színházzal, így a darab Amerikában kerül először színre. Woods amerikai színikigazgató szerezte meg a darabot előadásra és még az őszi szezon első felében bemutatja New-York legnagyobb drámai színházában.

Claude Farrere
minden regénye szenzáció

A csata

(La Bataille)
című regénye — filmen.
Főszerepben Sessire Hayakawa, japán filmművész.

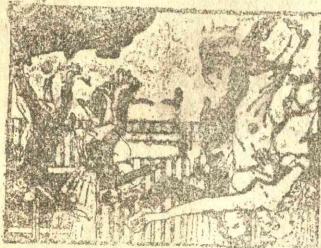
Világszenzáció!

Hupa-Hupa
a szezon új tánca

A modern táncok felett megkondult a halálharang. A macsics — emlékszel még rá — a macsics volt az első ugynevezett parkettánc, amely lázba ejtette a nappali éjszakával felcseregő dolgos emberiséget. Rövid életű szórakozás volt, mert jött a tanog és csak az számított valakinek, aki a tanogot járta. Aztán a Fox-tánc, a Tangomilonga, shimmy, java, majd mindegyik ugyanaz az ideges rángatózás rithmus és planéta kikacsolásával. Az ideges rángatózás kapkodás, a rángatózás mindegyik. Szóval a táncok mindegyike alig győzi

napról-napra megtanulni az új divatos táncokat. Jó édesanyánk csendes-bus életében valóságos forradalom volt a mazurkáról a Valzerre való áttérés. Ma minden hat hónapban új tánc kell az élni vágyó t. emberiségnek.

Már-már ugylátszott, hogy a Shimmynél megállapodunk, de jött a Jáva és mint most jelenti világszerte a táviró, minden eddigi táncnak befellegzett, jön a

Hupa-Hupa. Úgy hangzik, mint egy indián csatakiáltás. Hupa-Hupa! Rézbőrű harcosok üvöltésnek a lobogó tűz körül.

A párisi klubokban és Thé harsant helyiségekben — furárét kelt a Chiléből importált „Hupa-Hupa”. Az új tánc nevét valami szentimentális románcból nyerte, amelyet ezidőszereint Délamerikában mindenütt énekelnek. Első pillanatra az új táncról a benyomásunk az, hogy egyszerűen elegáns. Elegáns, grafióz tánc a Hupa-Hupa és minden mozdulata harmonikus. Egy csapásra legyőz minden eddigi divatos táncot. Főtulajdonságai az új táncnak az apró lépések és a muzsikához idomító mozdulatok. Hogy milyen hosszú életű lesz, azt még ma nagyon nehéz megjósolni.

Ma tiz esztendeje

— 0 —
— 1914 május 25 —
ooo

A Neues Wiener Journal szenzációs budapesti levelet közöl. E szerint gróf Berchtold Lipót külügyminiszter beadta lemondását és utódjául gróf Tisza Istvánt ajánlotta a királynak.

Gil Blas

A híres francia regény megjelen magyarul

Két hatalmas, impozáns kötetben adta ki az Athenaeum „Híres Könyvek” című sorozatában a nagy francia satirikus Lesage főművét: *Gil Blas de Santillane történetét* s ezzel jelentős szolgálatot tett a világ-irodalmi értékek iránt érdeklődő magyar olvasóközönségnek. Gil Blas a régi kalandregény s a modern lélektani regény határvonalán állt: előbbiből átveszi a mese, a kaland, az esemény tarka forgatagát, utóbbiból az alakok lelkileg igaz, élő, tipizáló ábrázolását. Gil Blas nyomorban és fényben, szerencsében és szerencsétlenségben vezető életútját még véletlenek irányítják, az író önkényesen dobálja hősét kalandról-kalandra s a két nagy kötetben csupa roppantul közlékeny ember mozog, akik minden pillanatban készek elmondani életük egész történetét. De ezek az emberek — zsványok, szélhámosok, kuruzslók, színészek, fűzfapótlák, papok, nagy urak és

nagyvilági hölgyek — husból és vérből vannak, vidámak, keserűek, gőgösek, ledérek, az író szellemének rájuk vetett fénye szerint. Koruk alakjai és mégis örök típusok — az olvasó ismerősen tekint szét tarka tömegükben és vidáman lendül velük a regény sebesen perdülő epizódjain át. A fordítás nagy munkáját Kosáry Jánost illeti a dícséret.

A *Gil Blas* megkapható a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában.

SPORT

A román olimpiai csapat Párisba érkezett

A román olimpiai csapat Suciú nemzeti kapitány vezetésével mellet tegnap délelben érkezett meg Párisba. A román reprezentatív csapatot a pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A fogadtatáson megjelent a román követség személyzete és a Párisban élő román kolónia számos tagja.

A csapatot a francia sportszövetség képviselője kalauzolta szállására.

Az Egyetértés váratlan győzelme a Nac felett

Az Egyetértés csapata tegnap délután egészen meglepetésszerűen 1:0 arányban győzelmet aratott az erősen tartalékkolt NAC felett. A NAC gólokkal volt jobb a bajnokságot Egyetértésnél, de a hihetetlen balszerencsével küzdő NAC csapatok minden kísérletezése meghiusult a határtalan nagy szerencsével védő Egyetértés kapus munkáján. Az eredmény határozottan irreális. A meccset dr. Morár Teofil vezette le.

○ **NAC—Haggibor.** A kolozsvári footballesapatok kétségtelenül legjobb teamja méri össze erejét holnap délután Nagyváradon a zöld-fehér dresszes NAC-istákkal. A mérkőzés iránt hihetetlen érdeklődés nyilvánul meg, hiszen köztudomás szerint a NAC ezuttal revansetot igyekszik venni a köztelműt hetekben szenvedett kolozsvári vereségért. A NAC kapujában ezuttal a nagyszerű Jakab fog védeni. A mérkőzés holnap délután hat óra kor kezdődik.

Női divatmellények

női, férfi és gyermek fürdőruhák,

trikók és sokerlik

nagy választékban kaphatók az

Old England-ban

Idegenforgalom Nagyváradon

Ma a következők érkeztek Nagyváradra:

Park-szállóba: Block Gyula kereskedő Kolozsvár, Ferenczi Dezső igazgató Budapest, Faragó Sándor igazgató B. Ujfalú, Jakab Adolf kereskedő Bécs, Goller Gusztáv kereskedő Brátka, Groszman Sándor kereskedő Bukarest, Velbu Ray kereskedő Budapest, dr. Balogh József igazgató Budapest, Spieger Zsigmond kereskedő Bécs, Hahn Richard kereskedő Arad, Fried Emil kereskedő Temesvár, Spitz Alfréd kereskedő Arad, Mundstein Richard kereskedő Temesvár.

Metropol-szállóba: Bach Dániel hivatalnok Temesvár, Szicbig Károly festő Temesvár.

Palace-szállóba: Pollák Nándor kereskedő Budapest, Grolia Hans utazó Bécs.

Szőrme, ruha, szőnyeg megővő

Str. Ciorogariu (v. Uri-u.) 4.

Leichner József

szűcs mester

Tűz, cetörés ellen biztosítva teljes értékben.

Saját érdekében mindenki írassa a jegyre a beadott tárgyak értékét.

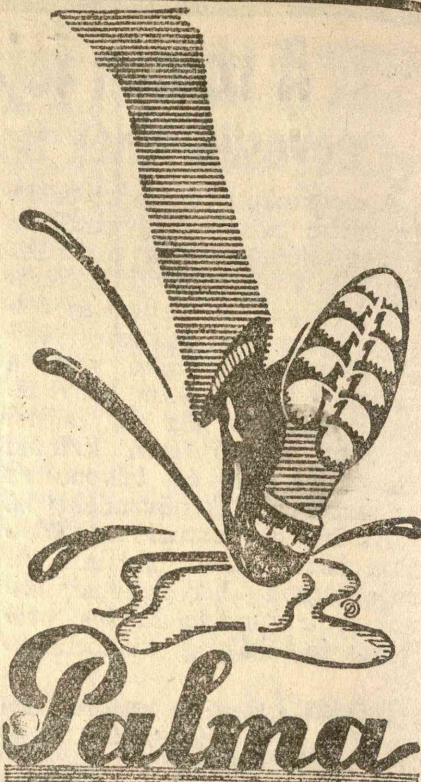
* A „LERBIER KISASSZONY” szerzőjének új könyve, az „ÉLETTÁRS.” Olvasható a Hegedüs Kölcsonkönyvtárban.

Zeneiskolák részere

kiválasztásra küld zeneműveket

a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztálya

kaucsuk-talpvédő és kaucsuk-sarok

megvéd nedvességtől és meghűléstől

Olcsó könyvvásár

A Hegedüs Hirlapiroda

minthogy csupán a kölcsönkönyvtárt tartja fenn, ellenben a könyvkereskedést megszünteti a raktáron levő könyveket olcsón kiárastja. A első transport máttól kezdve három napon át kerül eladásra

minden könyv ára

9

Lei

A könyvek természetesen teljesen újak

* Iean CRISTOPHE, Romain Rolland híres regényének teljes tiz kötete megvan a Hegedüs Kölcsonkönyvtárban.

Alkalmi vétel.

2 drb eredeti Singer szabógép a 6500 Lei darabonkint, 1 darab Pfaff stoppoló gép 15000 Lei, 1 drb eredeti Singer cylinder táská vagy suszter gép 5000 Lei.

Megtekinthetők az

„Universal” mezőgazdasági és műszaki cikkek rektárban Str. Castelului (Várkapu-utca) 1. szám.

A valódi

SCHICHT

„Szarvas” védjegyű Szappan
kimélt értékes fehérneműjét.

Lloyd 2263

A Magyar Nemzeti Bank alakuló gyűlése

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Magyar Nemzeti Bank ma délelőtti tartja alakuló közgyűlést. A bank működését június 10. táján kezdte meg. A bankörzés a bank működésének megkezdése után az intézet rendelkezésére áll. Az elnök-jelölt Popovics Sándor.

A Palesztina-film bemutatója Nagyváradon

A háború befejezése óta egyre sürűbben jelentek meg a lapokban olyan cikkek, amelyek egy kétezeresztendeje halottnak vélt állani: Palesztina utijátszolásával foglalkoztak. Kiemelték ezek a cikkek zsidóország világpolitikai jelentőségét, virágzó földművelését, máról-holnapra szinte a földből kinőtt modern városait, gyárait. Minden cikknél élesebben beszél azonban a film, amely a dolgokat a maguk nyers és cicomázatlan valóságában mutatja be. Készült legutóbb Palesztináról is filmfelvétel, amelyet Németországban és Ausztriában már bemutattak és a melynek grandiozus sikere volt.

A film bájos szerelmi történet keretében vonultatja fel a néző előtt a megújított zsidó állam nagyszerű evolúcióját. Ezt a filmet június elsején Nagyváradon is bemutatják. Közlebbi ismertetésére még visszatérünk.

Ki a kuruzsló?

Várkonyi Mihály

Az ébredő orvos boncolókése

Huszár Csaba pörének revíziója

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tudvalevő, hogy dr. Huszár Csaba szigetvári orvos, fiatal ébredővér éjszaka megtámadta és boncolókésével súlyosan megsebesítette Friedmann Gyula földbirtokost. A kaposvári törvényszék Huszár Csabát a legcsodálatosabb indoklással felmentette és áldozatát ítélte el. Természetes, hogy ez a példátlan ítélet a legnagyobb megütközést keltette s Fábán Béla képviselő több ízben interpelláció tárgyává is tette a nemzetgyűlésen.

Az Est mai számában jelenti, hogy a pécsi ítélőtábla az ítélet megsemmisítette s ennek alapján a kaposvári törvényszék újabb vizsgálatot rendelt el a merénylet orvos ügyében.

A bíróság határozata nagy megnyugvást keltett a közvéleményben.

* Földalatti vasúti katasztrófa negyven sebesülttel. Párisból jelentik: A földalatti vasút pályáján két kocsi összeütközött. Az egyik kocsi beleszaladt az előtte állóba. A katasztrófaának negyven sebesültje van.

Mitől betegedtek meg az Orsolya-zárda növendékei

Beszélgetés a fejedelemasszonnyal

Elterjedt az a hír, hogy az Orsolya-zárdában harminc gyermek husmérgezésben megbetegedett. A hír érthető rémületet keltett és hogy valódiságáról meggyőződünk ma délelőtti felkerestük Mater Alfonza fejedelemasszonyt, a zárda főnöknőjét, aki az Estilap munkatársának a következőket mondotta:

— Hála Istennek nincs és nem is volt komolyabb baj. A bent-

lakók közül többen megbetegedtek,

de már ma kivétel nélkül jól érzik magukat.

Dr. Schilling orvos vizsgálta meg a növendékeket, akik gyomorrontásról panaszkodtak.

Szó sincs husmérgezésről. Kérem nyugtassanak meg mindenkit, hogy nincs semmi ok aggodalomra.

Zavartalanul folyik az állampolgárok összeírása

Az állampolgárságot ellenőrző bizottság ma délelőtti tovább folytatta a Pece-utcán lakó polgárok igazolását. Ma délután és holnap a Vlaicu Aurél (Vámház) utcán és a Vitéz-utcán lakók részére küldik szét az idézéseket.

A bizottság a köztisztviselők igazoltatásához szükséges nyomtatványokat ma átküldötte az

egyes hivatalok vezetőinek.

Az Ügyvédi Kamara, az Orvasszövetség, továbbá a közjegyzői kamara részére szükséges nyomtatványok a jövő hét elejére készülnek el. Természetesen az e kategóriákba tartozóknak nem kell az összeíró bizottság előtt megjelenniük, még ha idézést kaptak is.

Öngyilkosság egy váradi téglagyárban

Felakasztotta magát egy alkoholista

Tegnap délután telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy az Aradi-úton levő Biró-féle téglagyárban egy ismeretlen férfi felakasztotta magát. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy az illető Butth Sándor 36

éves napszámos, megrögzött alkoholista, aki valószínűleg részeg állapotban dobta el magát az életet. A hullát, miután külérőszak nyomai nem mutatkoztak, mellőzve a boncolást, az olasz sarkertbe szállították.

Ujabb fogolycsere Románia és Magyarország között

Burileanu főkonzul és Sovrea ügyész nyilatkozata

Az Estilap írta meg először, hogy május vége felé tíz-tíz politikai foglyot cserél ki Románia Magyarországgal.

Híradásunk abszolút megbízhatónak bizonyult, amennyiben Burileanu főkonzul, aki a fogolycsereknél a külügyminisztériumot szokta képviselni, a napokban Nagyváradra érkezett és tegnap az Estilap munkatársának a

következőket mondotta:

— A fogolycsere pontos dátumát még nem tudom megmondani. Már táviratoztam Kristóffy magyar külügyminiszteri tanácsosnak, aki a jövő héten valószínűleg ide is érkezik és akkor semmi akadálya sincs a foglyok kölcsönös átadásának.

Tegnap délután megérkezett Nagyváradra váratlanul Proto-

popescu ezredes is, aki román részről szintén tagja a politikai foglyokat kicserélő bizottságnak.

A kicseréléssel kapcsolatosan alkalmunk volt ma délelőtti dr. Sovrea váter vezető ügyésszel beszélni, aki az Estilap számára a következőket mondotta:

— A külügyminisztérium megbizottat Burileanu főkonzul és Protopopescu ezredes egnap érkeztek meg Nagyváradra. A kicserélést már akár ma megkezdhetnénk. Az összes iratok rendben vannak és csupán a budapesti értesítést várjuk.

* Hírdetmény. Oradea-Mare város előjárósága, mint I-ső fokú iparhatóság, figyelmezteti az összes ipar- és kereskedelmi üzemek és vállalatok tulajdonosait, valamint az összes kereskedőket, iparosokat és piaci árusítókat, hogy kereskedést, ipart, csak az államnyelvén kiállított iparigazolvány alapján gyakorolhatnak. Az ipar gyakorlásához az iparendély hiteles, vagy egyszerű másolata nem elégséges.

Ennélfogva felhívatnak mind azokat, kik iparendély alapján ipart vagy kereskedést üznek, hogy az 1920. előtti kiadott, valamint az 1920. év után magyar nyelven kiállított összes iparigazolványukat 30 napon belül az államnyelvén kiállított iparigazolvánnyal cseréljék ki, mert 30 nap eltelte után az iparigazolványok ellenőrzése céljából a legszigorúbb eljárás fog folyamathatni tétetni és mindazok ellen, kik ezen felhívásnak eleget nem tettek, a kihágási eljárás fog folyamathatni tétetni és iparigazolványuk feltétlenül be lesz vonva. Továbbá figyelmeztetnek mindazok, kik iparuk gyakorlásáról ideiglenesen lemondottak és azt később újból gyakorolni akarják, kötelesek ezen ipargyakorlására újból iparigazolványt váltani. Felhívatnak továbbá mindazon munkások, kiknek birtokában mindezideig magyar nyelven kiállított munkakönyvek van, hogy ezen könyveknek az államnyelvén kiállított munkakönyvre leendő kicserélése végett az Előjáróságnál, (Sir. Maior Petru 5.) jelenjenek meg, mert ellenesetben ellenük a kihágási eljárás lesz folyamathatni téve. Oradea-Mare, 1924. május 22-én. Városi Előjáróság

Dorián filmszínház

Szombat — Vasárnap

Santa Mária

kalandor dráma 6 felvonásban.

A főszerepben:

Michael Bohner

A 3 órás előadás mindkét napon mérsékelt helyárúak.

Vigadó mozgószínház

Közkívánatra

Szombat — Vasárnap

La Garconne

2 részben 12 felvonásban.

Csak felnőtteknek!

Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor. A 3 órás előadás rendes helyárúakkal, a 6 és 9 óras előadás mérsékelt helyárú.

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben jutányos árban készít

Fényes Zsigmond

Magas Ferdinánd (Békéscsík) 10. sz. Siera-palota.
Kész honosított állandóan raktáron.

Fűszer, liszt és kenyér detail-üzlet

nagyforgalmu helyen berendez.

Napi forgalom 20000 lei.

Csak azok érdeklődjenek, akiknek 200.000 lei készpénzüik van.

Cím: Hegedüs Hirlapirodában

* Hulla a Nagypiacon. A Nagypiacon levő Diósfátelep közelében tegnap délután holtan találták Koszta János 56 éves napszámot. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy a szegény munkást szív-szélhűtés ölte meg.

* Eltűnt a szülei házából egy váradai kisfiú. Ma délelőtt egy egyszerű munkásasszony jelent meg az állanrendőrség bünygyi osztályán, ahol kétségbeesetten adta elő, hogy gyermeke Barát Ferenc 15 éves szabó inas tegnap délelőtt elment hazulról és azóta nem tért vissza. A fekete hajú, kék szemű, kerek arcú, jól fejlett gyerek felkutatására széleskörű nyomozást indítottak.

* Se aduce la cunostinta ca in conformitate cu ord. Duv. 17. Nr. 7223. Va avea loc in fina de luni 26 maiu 1924 ora 11 a. m. in oborul de vite vinderea prioi licitatie publica orala a patru cai ai Regimentului 33 Artilerie. Suma plus taxele se vor achita imediat. Comandantul Regimentului 33 Artilerie. Let Colonel Lungocea.

Vhatman
rajz és Ingres-skizz
papirok
SONNENFELD-NEL
Oradea-Mare Telel. 62

Olcson vásárolható!
Harisnya, keztyű, zokni, zsebkendő, csecsemő cikkek, csipke, szallag, nyakkendő.
Szenszki Miklósnál
Sas-passage (Farsolyal szemben.)
Nagy választék Szolid kiszolgálás

Használt, de jókarban levő BUTOROKAT
csakis **GRÓSZ** butor-üzletében
Baros-utca 6. szerezhet be legolcsóbb árban. Világos megáll

Szabó van elég
de olcsón és jól kizárólag
Dávid és Kohn
uri szabóknál
Strada Alexandrii (Teleki-utca) 4.
ruházkodhat.

Szővel Fonal
Gyapjuipar R. T.
Bulev. Reg. Ferdinand 13.
Telefon 16-63. Távirat: FONTAL
Gyári árak!
Harisnyók Tricotárok

ELSZAKITHATATLAN

Kék munkás, vászon és szövet ruhák „INDUSTRIA” ruhaüzeme Oradea-Mare Calea Victoriei No. 1.

APROHIRDETESEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

✂ LEVELEZÉS ✂

AZON hölgyek, kik keresik az olcsó forrást nyári divat krenadinokban Rimnóczy-utcán megtalálják Kortész Reclám üzletében.

✂ LAKÁS ✂

KIADÓ azonnal 64 év óta fennálló vegyeskereskedés, amely korlátolt italmérési engedéllyel bír. Salonta-Mare, Calea Hortia 27. szám. 685

INTELLIGENS hölgy megosztaná lakását finom szolid urhölgygyel. Cím a Hegedűs hírlapirodában. 695

✂ ALKALMAZÁS ✂

MAGYAR nevelőnő gyermekekhez ajánkodik. Háztartásba is segédkezik. Bethlen-utca 9. Lehnernál. 681

TIZ járati félmagas vám és kereskedelmi gőzmalomba főmőlnár, esetleg többével részesedésre, molnár segéd és gépész kerestetik. Ajánlatok Kolliner, Piata Unirii (Szent László-tér). 691

NÉMET gyors- és képirónő, ki az összes irodai teendőkhöz járatos, állást keres azonnalra is. Címét „Györirónő” jelölje a Hegedűs hírlapirodába. 689

ÜGYES mindenest keresek június 1-re Majorné, Strada Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 17. 692

SUCHE ön intelligentes deutsches Fräulein zu Kindern. Adresse: Spitzer Béla, Strada Printul Carol (Szlágyi Dezső-utca) 6. 693

VINCELEZ gyermektelen házaspár, másfélhold s műveléséhez sürgősen kerestetik. I. ezni dr Verzar, Strada Cosbuc (Sz. li-utca) 9. 694

✂ ADÁS-VÉTEL ✂

LAKATOS tanulókat fizetéssel felvesztünk Halász Testvérek, Strada Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 17. 696

12 személyes kávé és moka szer-víz, zsurasztal, antik berakásos íróasztal és comót. Complet uriszoba, gobelin fotelokkal, 10 darabból áll. Ovál kis asztal, 2 fotellel, antik óra. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 683

JÓKARBAN levő jégsezekrény eladó. Sztaroveszky-utca 29. 690

KEVESET használt complett férfiszabó berendezés olcsón eladó. Strada Alexandrii (Teleki-utca) 48. 658

ELADÓK kézimunka todok, ágyterítő, milók, futók, abrosz 12 szalvétával, file csipke, betét és motívok, kelim abrosz, színesz, kötött és aranyterítők, nagyon szép és izléses, olcsó montirozott és montirozatlan díványpárnák, batszt imzett női ingek és nadrágok, selyem rojtos kendő, fekete kockás taft, perzsa-szőnyegek, keleti ebédő, itt készültek, minden nagyságban, széles file csipke, zsebkendők, kongre függöny anyag, 2 ablakra világoskék függöny draperiával, piros vatta selyem paplan huzattal, fehér nec terítő, nagyon szép álló lámpa-ernyő, 12 személyes complett evőesz-köz (105 drb.) Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30, Szász. 654

ELADÓ Körösoldalon 35 hold szántó, kertészetnek igen alkalmas. Értekezni Tománénál Nügesztelepen. 3-6-ig Str. Sf. Ladislau (Körös-utca) 21. 661

NAGYON szép hálószoba, 2 rézágy madracal, 2 kis szekrény, 2 nagy szekrény tükrörel, Argaman szőnyeg 4 és fél 3 és fél, 2 moka fotel eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30, jobbra. 652

GITÁR-BANJO jó állapotban eladó. Hegedűs hírlapirodában megtekinthető. 687

✂ KÜLÖNFÉLÉK ✂

GÉPAJOUROZÁST olcsón és jól készít Erbsteiné, Strada Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 28, vagy Sztaroveszky-utca 11. szám. 126

DIANA SOSHORSZESZ
az egyetű valódi
Ugyolunk a DIANA névre

Volt budapesti fiú, leányka
ruha-specialista,
elsőrangú munka, raglánok,
cepek, **játszó ruhák.**
Angol és francia fazon.

Groszné

Strada Gojdu (volt Beöthy-utca)
49. szám.

Nyomtatványok
Uzleti könyvek
Irodai berendezések

Mégay és László

papírkereskedésében
Str. A. Iancu (Kossuth-u.) 2.
Interurban telefon 623.

Legújabb **Női kabátok**
már 550 leier

Női ruhák és pongyolák
250 leitől

Gyermekek ruhácskák 75 L-től

Model áruház

Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

Használjunk kizárólag
PLANTOL

legjobb növény
ételzsirt,
mert tiszta, egészsé-
ges és szapora

Köserül előállítva, szigoruan az orthodox izr. rituelek szerint
Fuchs Benjamin nagyváradi orth. főrabbi ur felügyelete alatt
Készíti a Fabrica Phoenix
S. a. R. Bucuresti.

Oradea-mare-i képviselő:
FISCHER EMIL Parcul Stefan cel mare 11. — Telefon 692

Eladók: hazai perzsák, gyári szőnyegek pénzkrisis miatt leszállított árakban előnyös fizetés mellett.

Raktáron levő Wertheim-kasszák, butorok minden elfogadható árban felhalmozott raktár végett

Beck és Benjámín

Str. Cogalniceanu (Váradai Zs.-u.) 11
Telefon 17-08.

Gyönyörű

nőikabát kelmék

és férfilöltény szövetek érkeztek

Klein Ödön

céghez, Piata Michail Viteazul (Nagy-piac-tér, Kolozsvári-u. sarok)

Sonnenfeld Adoli részv. társ.

SCHREIER kereskedelmi ügynökség

foglalkozik ingó, ingatlan és kereskedelmi áruk közvetítésével, pénzkölcsönöket szerez

Utlevelet vizumoztat.

Külföldre utazóknak díjmentes felvilágosítást nyújt.

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1.